

Motion till riksdagen 2008/09:Ub278

av Oskar Öholm (m)

Utbildningsstrategi för energi

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om behovet av en nationell strategi för utbildning inom energiområdet.

Motivering

När förändringar sker i samhället – och på arbetsmarknaden – handlar det oftast om gradvis förvandling. Att uppmärksamma pågående skeenden och planera för deras konsekvenser är likväldig en huvudutmaning för politiken och statsmakterna. Inte minst gäller det utmaningarna och de nationella strategierna för utbildningsväsendet.

IT-samhället och dess konsekvenser för hela utbildningssystemet är ett tydligt exempel. Många menar att vi trots alla förändringar fortfarande inte har anpassat vare sig de rena IT-utbildningarna eller hittat rätt sätt att implementera IT i den regelrätta undervisningen.

I ett läge där både samhällsdebatten och många rent företagsekonomiska utmaningar handlar om miljötänkande riskerar de stora satsningarna på ren energi att bli ytterligare ett sådant exempel. De senaste månaderna har vi kunnat läsa om hur de stora kraftbolagen storsatsar för att investera i ny elproduktion och nät i Sverige. Bara under 2008 räknar vissa bedömare med att investeringar för över 30 miljarder kronor kommer att göras.

Enligt de kartläggningar som gjorts av de framtida investeringsplanerna handlar det om tio gånger så mycket, runt 300 miljarder kronor, under det kommande decenniet. Sammantaget är det en investeringsnivå vi inte sett någon motsvarighet till sedan den senaste kärnkraftsreaktorn togs i bruk för över 20 år sedan. Satsningarna spänner från kommunala energibolag till massaindustrin och svaren stavas allt från biobränsleeldade kraftvärmeverk till vindkraftsinvesteringar.

Fel! Okänt namn på

Att investeringarna är så stora har naturligtvis flera orsaker. De höga elpriserna spelar in, liksom elcertifikatssystemet och den allmänna efterfrågan på förnyelsebar energi. Att de sker är naturligtvis positivt för miljön, samtidigt som de kommer att generera många nya arbetstillfällen.

Investeringarna vittnar på samma gång om hur snabbt hela energisektorn kan komma att förändras när forskningen framskrider, nya energikällor tillkommer och gamla förfinas. Det i sin tur reser flera frågor om vilka utbildningar som kommer att behövas. Om alla de satsningar som idag sker på ren energi ska slå väl ut och alla nya arbetstillfällen realiseras handlar det förmodligen om anställda med en helt annan kompetens och utbildning än vad som är fallet idag.

De förändrade kraven gäller inte enbart de nya energikällorna. Kärnkraften är också ett exempel där vi vet att framstående forskning och välutbildade civilingenjörer är nödvändigt både för att hantera dagens teknik, men kanske framförallt för att utveckla den gamla. Åldersstrukturen bland kärnkraftstekniker vittnar om framtida utmaningar i ett läge där kärnkraft kommer att vara en naturlig del av den svenska energiproduktionen under lång tid framöver.

Mot bakgrund av ovanstående bör regeringen se över behovet av en nationell strategi för utbildning och forskning inom energiområdet. Om alla de investeringar som görs idag skall falla väl ut och Sverige ska behålla sin tätposition, måste förmodligen både den allmänna kompetensen och spetskompetensen på energiområdet öka.

Stockholm den 1 oktober 2008

Oskar Öholm (m)